

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

KRAKÓW
Kilbońska

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-94.

374 247

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

ODDZIAŁY:

KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 598; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 277; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuski, tel. 16.

OSTATNIA PODRÓŻ UKOCHANEGO WODZA NARODU

WARSZAWA, 17. 5. — O godzinie 9-ej rano katedra zaczyna się zapelniać. Im bliżej godziny 10-ej. terminu rozpoczęcia solennego nabożeństwa żałobnego, tem coraz mniej miejsca w nawach świątyni.

Trumnę przykryto wiekiem. Spowija ją atlasowy sztandar Rzeczypospolitej, spływający gestami fałdami po schodach katafalku aż do posadzki. Na stopniach katafalku spoczywa poduszka, a na niej buława marszałkowska, szabla i szara maciejówka, przepasana wstęgą o barwach Virtuti Militari.

Przybywa p. Prezydent

Tuż przed godziną 10-tą przybywa p. Prezydent Rzplitej. P. Prezydent zajął miejsce przed ołtarzem; przed nim ustawiono klęcznik, okryty żalobnym kirem.

Opodal — nadzwyczajny ambasador Ojca Świętego ks. nuncjusz Marmaggi. W prezbiterjum zajęli miejsca członkowie rządu oraz delegacje zagraniczne.

Msza

Rozpoczyna się uroczysta żałobna Msza św., celebrowana przez ks. kardynała Kakowskiego w asyście licznych duchowieństwa.

Nabożeństwo skończone, poczem ks. biskup Gawlina wygłosił mowę pogrzebową.

Oficerowie zdejmują trumnę z katafalku.

Wynoszą

Biją dzwony. Wyniesiono z katedry trumnę. Trumnę przytwierdza na lawecie armaty, której koła głoszonym turkotem przed chwilą rozdarły tę żalobną ciszę uliczki Świętojańskiej.

Panią Marszałkową prowadzą pod ręce generałowie Smigły i Sosnkowski. Fronton katedry przybrany jest kirem żalobnym.

Już lud go widzi

Wzdłuż chodników stoją, skamieniałe w bolesnym oczekiwaniu, zwarte szpalery oficerskie. Białe komże duchowieństwa. Z katedry wychodzą biskupi, prałaci. Gromadzą się przed lawetą. Trumnę wynieśli na swoich barkach członkowie rządu.

W dalszym ciągu z katedry w czarnych strojach z cylindrami w ręku długim szeregiem wychodzą dostojnicy cywilni państwa polskiego oraz przedstawiciele państw obcych. Trumnę na lawecie okrywają sztandarem.

Wojsko nadciąga

A tymczasem, gdy w katedrze trwały uroczyste modły, nadciągały woj-

ska, biorące udział w orszaku żalobnym.

SŁOŃCE WZESZŁO NA POGRZEB

Wszystkie latarnie pokryte kirem. Słońce wychodzi z za chmur.

Poprzez pusty szlak jeźdźni przelatują raz po raz samochody i motocykle władz porządkowych.

Godz. 10.40. Z Nowego Zjazdu w stronę Krakowskiego Przedmieścia zaczyna wylaniać się czoło pochodu. — Idzie wojsko. Znow głośno słychać dojmujący warkot bębnow. Na czele generał Orlicz Dreszer przepasan żalobną wstęgą.

WOJSKO USTAWIŁO SIG.

Bębny doboszów pokryte kirem. To tłumi dźwięk i nadaje głuchy, ponury ton. Orkiestra idzie z opuszczonymi instrumentami. Idą poczty sztandarowe. Po sztandarach każdej dywizji — kompanie honorowe z bagnietami na broni w szyku ósemkowym. Za czwartą dywizją — kompania rumuńska. Oficerowie w granatowych mundurach, złotych pasach, czarnych wysokich czapach z białymi kłami. Takie same czapy z czapami piórami mają żołnierze w plutonach. Idą powoli t. zw. francuskim krokiem wojskowym.

Na polu Mokotowskim

WARSZAWA, 17.5. PAT. Już od godz. 9 rano nieprzebrane tłumy ludności zaległy olbrzymie przestrzenie pola Mokotowskiego. Trybuny wypełnione do ostatniego miejsca. Zwraca uwagę grupa weteranów 1863 r. ze sztandarem. Obliczają, że w uroczystościach żałobnych na polu Mokotowskim wzięło udział około 300 000 osób. Przed trybunami gromadzili się oficerowie z czarnymi opaskami i owiniętymi krepą temblakami. Naprzeciw oficerów stają szeregi pocztów sztandarów. Legionistów, strzelców i całego szeregu organizacji półwojskowych. Las sztandarów ciągnie się na przestrzeni i km.

Defilada przed zwłokami Marszałka Piłsudskiego

Powoli kondukt zbliżał się do Pola Mokotowskiego.

Za szeregami poprzedzającymi zwłoki ukazała się wreszcie trumna ze szczątkami Marszałka.

Generałowie zdjęli trumnę z lawety armatniej i umieścili ją na wysokim kopcu i wówczas wszyscy znajdujący się na polu Mokotowskim, poraż ostatni ujrżeli drogie sercu każdego polaka szczątki ukochanego Wodza.

Na czele każdej dywizji idzie pioszo dowódca dywizji. Za nim dowódcy pułków. Luność z chodników odczytuje na chorągwiach pułkowych nazwy wielkich bitew, w których pułki te krwawiły pod wodzą Marszałka.

Dywizje górskie, wielkopolskie, po morskie, kresowe witane są łzami serdecznego spojrzenia.

Po dywizjach piechoty maszeruje K. O. P. Trzy kompanie. Na czele do wódca generał Kruszewski.

Zdaleka już widać białe czapki, geometry i granatowe mundury marynarki. Oficerowie w mundurach polowych. — Piechota morska maszeruje z karabinami.

Po marynarzach wszystkie szkoły podchorążych piechoty, inżynierji, lotnictwa itd. Żandarmerja. Wylaniają się z Nowego Zjazdu delegacje wszystkich dywizyj kawalerji.

Na czele kawalerji gen. dr. Bolesław Wieniawa Długoszowski. Także przepasan żalobną szarfą.

Godz. 11.45. Już od strony katedry wylania się orszak żałobny.

Orszak żałobny sunie wśród kirem okrytych murów Warszawy na pole Mokotowskie, gdzie wojsko pożegna Wodza ostatnią defiladą.

Po obu stronach łoży P. Prezydenta R. P. przybranej krepą ustawiono masy flag państwowych pokryte krepą. Przed łożem P. Prezydenta w miejscu, gdzie Marszałek Piłsudski przyjmował defiladę wojska staje na około metra wysokim kopcu laweta armatnia, na której spocznie trumna ze zwłokami Marszałka. W przeznaczony dla siebie łoży zajmuje miejsce p. Marszałkowa Piłsudska i najbliższa rodzina Zmarłego. Opodal zajmuje miejsce wyższe duchowieństwo. Niedaleko trybun ustawiona jest na szynach otwarta platforma - wagon.

DEFILADA.

Na chwilę przed rozpoczęciem defilady ustał deszcz, który padał od samego rana i zlagodniał silny przedtem wiatr.

Nad polem Mokotowskim zawisła przeraźliwa cisza...

Rozpoczęła się defilada...

Przed trumną Marszałka przemarszerowały poczty sztandarowe wszystkich dywizyj i pułków z całej Rzeczy-

pospolitej oraz kompanja honorowa 16 p. p. Rumunji, którego szefem był Zmarły Marszałek Piłsudski.

Defiladę prowadził generalny inspektor armji gen. Rydz - Smigły, który przed trumną przemarszerował sprężystym, wzorowym krokiem żołnierskim.

Z głuchym loskotem werbli przesunęły się oddziały przed zwłokami swego Wodza, wypreżone z twarzami zwróconymi na trumnę, kryjącą Jego ciało.

Za piechotą przeddefilowały oddziały kawalerji, artylerji aż wreszcie ponad trumną przeleciało w kluczu żorawim 60 samolotów.

Następnie ukazały się trzy ciężkie bojowe samoloty, które również przepląły nad trumną Marszałka Piłsudskiego.

Nad całym polem Mokotowskim panowała dojmująca cisza, którą przerywały tylko głośniejsze komendy i głuchy loskot werbli.

Po skończonej defiladzie trumna ze zwłokami Marszałka Piłsudskiego przeniesiona została na bocznice kolejową, gdzie umieszczono ją na armacie, znajdującej się na otwartym wagonie.

Wokół trumny delegacje oficerów składały wieńce i kwiaty i w medlugim czasie cały wagon, przedstawiał się jako jeden barwny ogród, nad którym dominowała trumna, a na niej skrzyżowane buława i szabla oraz szara maciejówka ukochanego Marszałka.

Orkiestra odegrała następnie hymn narodowy i Pierwszą Brygadę, z którą to pieśnią Zmarły Marszałek, wyszedł do walki o Niepodległą Polskę.

Ostatnia podróż

W jakimś czasie potem Marszałek Piłsudski ruszył w ostatnią swą ziemską podróż do Krakowa, gdzie na Wawelu spocznie współ z królami polskimi.

Całą trasę zaległy tłumy, które w ten sposób chciały oddać hołd Ukochanemu Wodzowi.

Tam, gdzie pociąg miał postój zbierały się delegacje z całych okolic, aby złożyć hołd Zmarłemu.

Pociąg ze zwłokami Marszałka Piłsudskiego poprzedzają pociągi z przedstawicielami rządu, pancerny z pełną obsługą i pociąg z pocztami sztandarowymi.

Na całym szlaku kolejowym stacje przybrane były krepą, a latarnie spowite kirem.

Pociąg wiozący szczątki Marszałka Piłsudskiego około godziny 7 rano przybędzie do Krakowa.

Tu odbędzie Marszałek ostatni etap swej ziemskiej wędrówki...

WIECZNA NARODU MOC i SIŁA

Wielkości — komu nazwę twą przy
Ten tegich sił odżywia w sobie moce
I duszą trwa wielokroć powołana,
Świecącą w długie, narodowe noce.
Stanisław Wyspiański
(Noc Listopadowa).

Krółom równy — w królewskim
grodzie wawelskim, miejsce wieczne-
go spoczynku znajdzie Wielki Het-
man Narodu — Marszałek Piłsudski.

Trumna kryjąca zewłok cieleśny
Króla Ducha Narodu, który o sobie
powiedzieć mógł za Słowackim: „Z mo-
jego trudu ta Ojczyzna wzrosła“, któ-
ry Ojczyźnie tej dał imię spiszowym
dźwiękiem mocy nabrzmiałe — stanie
wśród największych w Narodzie, w
krypcie, gdzie snem spoczywają wiecz-
nym, w sereu Narodu wiecznie żywi:
— Kościuszko, Poniatowski, Sobieski.

Tam, w tem nigdy niegasnącem
ognisku nieśmiertelnej Narodu chwa-
ły i niespożytej Jego mocy, stanie
dziś Ten, który duszy polskiej naj-
pełniejszym był wcieleniem, w którym
zogniskowało się to wszystko, co naj-
szczytniejszego miała w sobie Polska,
— Józef Piłsudski.

Jak w ciągu Jego, trudem przeol-
brzymim znaczonego żywota imię to
było zawołaniem krzeszającym nowe
moece w Narodzie, tak dziś po zgonie
staje się żywym hasłem skupiającym
serca i dusze polskie dokoła jednej
Wielkiej Rzeczy, która była najwyż-
szem wiary Jego wyznaniem — Oj-
czyzny.

W czarną noc niewoli słupem ogni-
stym wiary i czynu zapłonął wśród

nas i powiódł Naród poprzez pustyn-
ne rozłogi politycznego niebytu ku
świtom wolności.

A kiedy wśród wolnych, najszczyt-
niej wyzwolon, legł na wieczny spo-
czynek po dniach w męce tworzenia i

nowej rzeczywistości polskiej przeży-
tych, Ojczyzna wieniec nieśmiertel-
ności złożyła na wyniosłym, w grani-
cie woli rzeźbionem Jego czole.

Odszedł od nas, — a żywym jest
i żyw będzie na wieki, — sere pol-

skich umiłowaniem i dusz polskich
sprzysiężeniem z nicości śmierci wy-
niesiony, —

Symbol najwyższy polskiego du-
cha, —
wieczna Narodu moc i siła.

MATKA i SYN

„Gdy jestem w rozterce ze sobą,
gdy wszyscy są przeciwko mnie, gdy
wokół podnosi się burza oburzenia i
zarzutów, gdy okoliczności nawet są
pozwornie wrogi moim zamiarom —
wtedy pytam się samego siebie —
jakby matka kazała mi w tym wy-
padku postąpić i czynię to, co uwa-
żam za jej prawdopodobne zdanie, za
jej wolę, już nie oglądając się na nią.“
(Słowa Marszałka Piłsudskiego).

„...Pani Marja z Bilewiczów Pił-
sudska spodziewała się czwartego
dziecka i tym razem szła mu — całem
swem jestestwem naprzeciw. W ostat-
nich tygodniach tego wyczekującego
przygotowania wewnętrzna jej istota
była jednym napięciem sił i szczęśli-
wości. Życie aż gotowało się w niej i
jednocześnie przepełniało ją spokojem.
Wszystko wokół stawało się wzrusza-
jącym przeżyciem ograniczonym jed-
nak przez zawsze czujną rozagę. Po
okresie marzydeńskich snów przy-
szedł czas czuwania na posterunku
twórczej energii macierzyńskiej.

Dziecko, którego bicie serca zgodne
było z rytmem jej krwi, wypełniało ją
po brzegi, było obecne w każdym jej
pocznianiu, nadawało wagę i znacze-
nie każdej godzinie upływającego cza-
su. Podczas kiedy rozwijało się w jej
łonie, powtarzało się w niem jej wła-
sne stawanie się, które wraz z dzie-
kiem przeżywała po raz drugi. Czyta-

wało dużo, najchętniej Słowackiego, a
czyniła to półgłosem, jakby w swem
dzieciatku miała już uważnego słucha-
cza.

Małe życie stawało się ciałem, ru-
chem i prainstynktem, dawało znać o
sobie bolesnymi uderzeniami łono-
matezyne. — Matka przyjmowała to
błogim uśmiechem. To dziecko było ho-
wie nią samą, było jej własnym ja,
które miało dojść w niem do najwyż-
szego rozwoju, było najdoskonalszem
spełnieniem się obietnic życia.

W burzliwą pełną śnieżnych zawiei
noc grudniową, urodziła matka, Marja
syna Józefa Klemensa. Czy rzeczywi-
ście był to tylko przypadek, że w tę
właśnie noc przeraźliwy ostry dzwo-
nek rozdarł ciszę domu, że rosyjscy
oficerowie, powracający z obozu, na-
tarczywie domagali się otwarcia w
przekonaniu, że tam, za temi jasno o-
świetlonymi oknami odbywa się zebra-
nie spiskowców?...

I to czwarte dziecko zostało
ochrzczone w maym kościółku w Po-
wiewiórce. Matka jednak nazwała go
Ziuk. Imię to brzmi tak, jak świst i
poszum strzały, wypuszczonej silnie z
napiętej kuszy. W nowym herbie Pił-
sudskich na barwnym tle widnieje
ostro i smukła strzała.

„Ziuk był energicznym chłopcem,

śmiałym i myślącym. Pewnego dnia
zapytał:

— Mamusiu czy Kościuszko był
kiedy takim małym, jak ja?

Poprzedniego dnia matka właśnie
opowiadała dzieciom o tym bojow-
niku wolności. Popatrzyła teraz na
synka i potakująco kiwnęła głową.

— Ależ oczywiście, kochanie, wszy-
scy ludzie są początku mali, aby póź-
niej wyrosnąć na dużych. A ty nie
jesteś już przecież maleńki.

— A kiedy mam stanę się zupeł-
nie dużym?

Wsparty o jej kolana patrzył żarli-
wie w jej oczy.

— Ach dziecko, ty będziesz już nie
długo dużym.

— Mamusiu, a Kościuszko był bo-
haterem?

— Tak, bardzo wielkim bohate-
rem.

Przez chwilę patrzył na matkę w
mileniu, poczem westchnienie ulgi
wyrwało mu się z piersi.

— To ja też będę bohaterem. Ach,
mamusiu, ja chcę zostać bohaterem...

Im bardziej zbliżał się koniec p.
Marji Piłsudskiej, tem mocniejsza
stawała się jej wiara w znaczenie,
spełnienie się jej życia. Teraz wie-
działa z wszelką pewnością — tak,
jak się tylko do poznania niewątpli-
wej prawdy dochodzi — że los jej
spełnił się pod znakiem powołania.
Była też pełna dziękczynienia i pod-
niosłości ducha, jak artysta, któremu
dane było doprowadzić swe dzieło do
całkowitego wykończenia.

Spojrzeniem, w którym był odbłask
szczęścia, musnęła wszystkie dzieci
pokolei, przylegając niem mocno z
wyrazem doskonałej wiary do głowy
chłopca, którego wydała na świat, bę-
dąc u szczytu drogi swego życia.

Maleńka Masia z dworu szlache-
ckiego w Adamowie tak bardzo sobie
kiedyś życzyła, żeby też kto postawił
u jej wezgłowia dwie jarzące się
świece...

Oto teraz leżała Marja, a działo
się to przy końcu lata 1884 — w blas-
ku dwóch gromnic, zapalonych u wez-
głowia jej łóżka. Tak spełnia się na
zakończenie każde życzenie człowieka.
I wszystko powtarza się w wiecznej
grze zjawisk.

Ziuk stał przy posłaniu cichej,
uśpionej. Wiedział przecież, że matka
odeszła, a jednak oczekiwał, czy naj-
dłuższe oczek i usta nie rozerwą się
jeszcze. Wzrok jego szedł za blaskiem
promieni, błdził od jednej gromnicy
do drugiej, długo, długo, aż wreszcie
z odbiciem tego światła w źrenicach
powędrował od uśpionej matki, w od-
ległą dal.

Promień światła, który wzrok
chłopca uniósł ze sobą, stał się tą wiel-
ką wizją, co — jak gwiazda przewod-
nia — daleką drogę tego człowieka
znaczyła...

Pan Józef towarzyszył zmarłej
swej małżonce w dalekiej drodze do
Sugintów, gdzie jej ziemski kształt
został zwrócony ziemi, skąd jej po-
chodzi...

(Z książki E. Kern „Marja Piłsudska.
Matka Marszałka. Wizerunek życia“).

Przemysł w hołdzie Marszałkowi

Odbyło się w przybranej kirem
widłkie sali posiedzeń unji polskiego
przemysłu górniczo - hutniczego uro-
czyste posiedzenie wszystkich organi-
zacji polskiego przemysłu górniczo -
hutniczego, to jest unji polskiego prze-
mysłu górniczo - hutniczego, polskiej
konwencji węglowej i związku pracow-
dawców górnośląskiego przemysłu
górniczo - hutniczego, przy udziale de-
legata związku polskich hut żelaznych
poświęcone uczczeniu i złożeniu hołdu
pamięci Wielkiego Budowniczego Pań-
stwa i Wodza Narodu, Pierwszego
Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego

Posiedzenie zagałę głębiem i ser-
decznym przemówieniem prezes unji
polskiego przemysłu górniczo - hut-
niczego inż. Ciszewski, wzywając w
zakończeniu do zgodnej i wyteżonej
pracy w myśl wskazań s. p. Marszałka
Piłsudskiego oraz do walki, gdy tego
zajdzie potrzeba, poczem odczytał orę-
dzie Prezydenta Rzeczypospolitej, któ-
rego, jak i całego przemówienia, zebra-
ni wysłuchali stojąc.

Po dwuminutowej ciszy na znak
czci i hołdu dla pamięci Marszałka
Piłsudskiego, dyr. Bajer w dłuższym
przemówieniu skreślił koleje życia
Wskrzesiciela Ojczyzny, kończąc prze-
mówienie swoje wezwaniem: „Naj-
większym hołdem, oddanym nieśmier-
telnej pamięci Marszałka Józefa Pił-
sudskiego, niech będzie służba Polsce,
której On życie Swoje oddał“.

Następnie zamiast wieńców i kwia-
tów na trumnę postanowiła unja pol-
skiego przemysłu górniczo - hutnicze-
go wraz ze związkiem pracodawców
górnośląskiego przemysłu górniczo -

hutniczego i Polską konwencją węgl-
ową złożyć po 4.000 zł. na budowę kop-
ca Marszałka Piłsudskiego w Krako-
wie i po 1.000 zł. na towarzystwo opie-
ki nad dziećmi, którego przewodniczą-
cą jest p. Marszałkowa Piłsudska, a
nadto obecni na posiedzeniu przemy-
słowcy indywidualnie subskrybowali
znaczniejsze kwoty na budowę kopca
Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

Wreszcie postanowił komitet pre-
zydjalny unji zebrać kwotę 20.000 zł.
na fundację dla uczczenia pamięci
Marszałka Piłsudskiego. Cel tej funda-
cji zostanie ustalony na jednym z póź-
niejszych posiedzeń.

Po 5-minutowej przerwie przepro-
wadzono już na zwyczajnym posiedze-
niu dyskusję nad sprawą udziału prze-
mysłu górniczo - hutniczego w po-
grzebie s. p. Marszałka. Z żalem
stwierdzono, że pierwotny plan wysła-
nia na pogrzeb masowej delegacji w
składzie kilkudziesięciu przemysłow-
ców i ponad 1000 umundurowanych
górników ze sztandarami i orkiestra-
mi, z przyczyn od przemysłu niezale-
żnych nie może być realizowany. Po-
stanowiono wobec tego wysłać, zgo-

dnie z życzeniem komitetu obchodu u-
roczystości żałobnych w Krakowie, je-
dynie liczącą delegację przemysłow-
ców i jeden poczt sztandarowy górni-
ków na pogrzeb w Warszawie oraz
delegację przemysłowców i poczt
sztandarowe ze wszystkich kopalń
Zagłębia Węglowego na pogrzeb w
Krakowie.

Pozatem postanowiono na znak za-
łoby przerwać w piątek pracę we wszy-
stkich zakładach na 10 minut od go-
dziny 11.55 do godziny 12.05 i urucho-
mić na ten czas wszystkie syreny na
terenie całego Zagłębia Węglowego. —
Dalej postanowiono w sobotę święto-
wać oraz wziąć udział w nabożeń-
stwach żałobnych w najbliższych ko-
ściółkach, ponadto zaś w dniu tym trzy-
krotnie uruchomić wszystkie syreny
we wszystkich zakładach pracy na te-
renie całego Zagłębia Węglowego, a to
o godz. 8-ej ranb w chwili składania
trumny ze Zwłokami Marszałka na la-
wacie armaty, o godz. 12-ej w czasie
nabożeństwa żałobnego w Katedrze na
Wawelu oraz o godz. 19-ej w chwili
złożenia trumny do krypty królew-
skiej.

Przemysł składa 1 milion złotych na pomnik Marszałka

Prezydium centralnego związku
przemysłu polskiego na uroczystym
zebraniu z udziałem przedstawicieli
zrzeszonych organizacji jednomyślnie
powzięło uchwałę:

„Wezwać przemysł do złożenia

1 milj. zł. na budowę pomnika w sto-
licy Państwa Wskrzesicielowi Oj-
czyzny, Pierwszemu Marszałkowi Pol-
ski Józefowi Piłsudskiemu, inicjując
w ten sposób dzieło, w którego reali-
zacji weźmie bezwzględnie cały naród-

Zagłębienie u trumny Wodza Narodu

Dziesiątki zebrań żałobnych, setki depesz kondolencyjnych wysłanych do Warszawy, modły odprawione w świątyniach, wreszcie cały nastrój, panujący u nas od kilku dni wskazuje jak wielki udział bierze Zagłębienie w manifestacji żałobnej całej Polski.

Do ksiąg kondolencyjnych, wystawionych w zarządach zagłębiowskich miast wpisało się tysiące obywateli, tysiące ciągną do kaplic żałobnych, przybranych kirem.

Dwa razy dziennie zamiera ruch, tłumy wciąż się gromadzą przed głosnikami.

Wezoraj odjechały do Krakowa delegacje różnych organizacji społecznych, które będą uczestniczyć w pogrzebie.

My wszyscy, którzy nie możemy być obecni dzisiaj w Krakowie i uczestniczyć w pogrzebie naszego kochanego Wodza, jesteśmy sercem u Jego trumny...

W Sosnowcu

Na wieść o śmierci Marszałka Piłsudskiego, prezydent m. Sosnowca, p. J. Kaczkowski wydał odezwę do obywateli miasta. W dniu 14 bm. rada miejska na uroczystym posiedzeniu żałobnym, wobec przedstawicieli władz i instytucji oraz tłumnie zebranej publiczności złożyła hołd ś. p. Marszałkowi Piłsudskiemu w podniosłym skupieniu, przy czym uchwaliła wysłać depesze kondolencyjne do premiera Sławka i rodziny Marszałka Piłsudskiego. Dnia 16 bm., odbyło się żałobne posiedzenie magistratu wraz z przedstawicielami klubów rady miejskiej. Po uczczeniu pamięci Zmarłego Wodza Narodu, Pierwszego Marszałka, Józefa Piłsudskiego, uchwalono wysłać na uroczystości pogrzebowe do Krakowa specjalnych przedstawicieli rady miejskiej i magistratu. W delegacji tej wezmą udział prez. Kaczkowski i radni: W. Szenk, Nowociński, Barański i Lejzerowicz.

Zamiast wieńca na trumnę uchwalono złożyć 500 zł. na fundusz budowy kopca im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Rada miejska i zarząd miejski zapraszają na nabożeństwo żałobne w kościele Najświętszej Marii Panny, mające się odbyć dziś o godz. 10 rano.

Na nabożeństwie, zarząd miejski reprezentować będzie dyr. Hackenberg — członek magistratu.

Do księgi kondolencyjnej, wyłożonej w magistracie sosnowieckim wpisało się około 8.000 osób.

POCIĄG NA UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE WYJECHAŁ UB. NOCY.

Z piątku na sobotę o godz. 1.30 w nocy odjechał z Katowic specjalny pociąg. Pociągami tym odjechały również delegacje organizacji z Zagłębia. Komendantem pociągu jest p. St. Nawrat.

T. O. Z. W SOSNOWCU.

Odbyło się posiedzenie żałobne zarządu t-wa ochrony zdrowia ludności żyd. w Polsce „TOZ”, oddział Zagłębia Dąbrowskiego. Wiceprezes zarządu mec. Kon. wygłosił przemówienie, wskazując na niezmierną stratę, jaką ponosi społeczeństwo przez śmierć Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Przemówienia zebrani wysłuchali stojąc. Następnie została odczytana treść depesz kondolencyjnych, wysłanych przez „TOZ” do prezesa rady ministrów i do ministra opieki społecznej.

ZEBRANIA ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWY W SOSNOWCU

Odbyło się nadzwyczajne zebranie żałobne zarządu koła Sosnowiec dla oddania hołdu pamięci ś. p. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Po oddaniu hołdu Wielkiemu Zmarłemu przez zachowanie minutowego milczenia, zarząd wysłał depeszę kondolencyjną na ręce Marszałkowskiej Piłsudskiej, zarządził sześciotygodniową żałobę dla członków koła i zaciągnięcie warty honorowej przez członków w kaplicy, urządzonej w ratuszu.

W dniu 16 bm. odbyło się nadzwyczajne uroczyste walne zebranie żałobne koła. Prezes, kpt. rez. Teofil Knapik, odczytał orędzie Pana Prezydenta, wezwał zebranych do zachowania minuty milczenia dla oddania hołdu pamięci Wodza Narodu ś. p. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, oraz odczytał rotę ślubowania.

Zebrani uchwalili wyasygnować kwotę zł. 50 na fundusz budowy kopca Marszałka Piłsudskiego, oraz opodatkować się jednorazowo w wysokości jednomiesięcznej składki i zebrany tą drogą fundusz przeznaczyć na miejscowy cel trwały imienia Marszałka Piłsudskiego. Następnie ustalono skład wart i delegacji na uroczystości pogrzebowe.

EKSPORTACJA ZWŁOK MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Z BELWEDERU DO KATEDRY ŚW. JANA.

BACZNOŚĆ PODOFICERÓW REZERWY W SOSNOWCU.

Zarząd i komenda związku podoficerów rezerwy, koła Sosnowiec-śród. mieście podaje do wiadomości członkom koła, że dziś o godz. 9.30 zarządza zbiórki w lokalu ul. Piłsudskiego 5, celem wzięcia udziału w żałobnej mszy za duszę I Marszałka Polski ś. p. Józefa Piłsudskiego.

KONDOLENCJE URZĘDNIKÓW KOLEJOWYCH W SOSNOWCU.

Delegacja związku urzędników kolejowych w Sosnowcu złożyła na ręce p. starosty w Sosnowcu kondolenę spowodu zgonu Wskrzesiciela Państwa Polskiego, Wodza Armii i Narodu Pierwszego Marszałka Polski, ś. p. Józefa Piłsudskiego.

MŁODZIEŻ EWANGELICKA W ŻAŁOBIE.

Onegdaj odbyło się nadzwyczajne zebranie zarządu towarzystwa polskiej młodzieży ewangelickiej w Sosnowcu. Prezes towarzystwa, po zgaśnięciu zebrania, wezwał obecnych do uczczenia pamięci Zmarłego Marszałka, Wskrzesiciela Polski Niepodległej, poczem uchwalono noszenie oznak żałobnych. Po odczytaniu orędzia Pana Prezydenta Rzplitej zakończono żałobne zebranie.

ZEBRANIE K. P. W. SOSNOWIEC PAROWOZOWNIA.

Onegdaj odbyło się w lokalu ogniska w Sosnowcu żałobne zebranie członków K. P. W. i pracowników parowozowni Sosnowiec. Przemówienie wygłosił p. Makiela, następnie po odczytaniu orędzia Pana Prezydenta i rozkazów, członkowie ogniska kol. przysp. wojsk. i pracownicy parowozowni Sosnowiec łączą się w bólu z całym narodem, oddali hołd pamięci Zmarłego Marszałka Polski przez 3-minutowe milczenie. Następnie zebrani udali się do ratusza i wpisali się do księgi kondolencyjnej.

NABOŻEŃSTWO W CERKWI PRAWOSŁAWNEJ.

Dziś, w dniu pogrzebu ś. p. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego o godz. 11 rano odbędzie się w cerkwi prawosławnej w Sosnowcu żałobne nabożeństwo za spokój duszy Zmarłego, o czym powiadamia wiernych zarząd parafji.

BACZNOŚĆ PEOWIACY!

P. O. W. placówka I-sza i II-ga wzywają peowiaków do stawienia się w dniu dzisiejszym na godz. 18.15 w seminarjum męskim skład przemarszerują pod ratusz celem wzięcia udziału w uroczystościach żałobnych. Udział peowiaków w nabożeństwie w cerkwi parafji.

ZE ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH.

W dniu 15 bm. o godzinie 19.30 w sali reprezentacyjnej Związku odbyło się z powodu zgonu ś. p. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego uroczyste żałobne zebranie członków oddziału polskiego związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu z udziałem prezydium zarządu głównego. W podniosłym nastroju zebranie zagał prezes oddziału p. Jan Zieleniewski i odczytał orędzie Prezydenta Rzeczypospolitej, które zebrani wysłuchali stojąc, poczem uczcili pamięć zmarłego Marszałka przez zachowanie 2-minutowego milczenia. Następnie kwartet smyczkowy związkowy odegrał marsz żałobny Chopina, poczem sekretarz generalny związku p. Kazimierz Ostrowski wygłosił wspomnienie pośmiertne. Na zakończenie kwartet smyczkowy odegrał dwa poważne utwory muzyczne. Na znak żałoby wszyscy członkowie związku na czas uroczystości żałobnych okryli krepą odnaki związkowe. Obecni opuścili zebranie, ślubując w głębi swych serc postępować według wskazań Wielkiego Wodza Narodu.

ZWIĄZEK WŁAŚCICIELI DOMÓW W SOSNOWCU.

Zarząd związku właścicieli domów i placów m. Sosnowca urządził specjalne żałobne posiedzenie, poświęcone pamięci I-go Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Posiedzenie zagał Prezes p. M. Lubelski, wygłaszając okolicznościowe przemówienie, po którym, powstaniem i 5-minutowym milczeniem, w skupieniu oddano hołd pamięci Marszałka.

Uchwalono następnie zaprosić wszystkich właścicieli nieruchomości na uroczystą akademię żałobną, która się odbędzie we wtorek dnia 21 maja br. punktualnie o godz. 20.30 w lokalu własnym przy ul. Dąbrowskiej 13.

Jednocześnie wysłano też kondolencyjne depesze do premiera Sławka i do starosty grodzkiego sosnowieckiego.

NADZWYCAJNE ZEBRANIE ŻAŁOBNE RESTAURATORÓW.

Z powodu zgonu ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, odbyło się ogólne zebranie członków stow. restauratorów.

Po krótkim, okolicznościowym przemówieniu i odczytaniu orędzia p. Prezydenta Rzplitej odbyło się na cześć Zmarłego jednogminutowe milczenie.

Na zebraniu postanowiono wziąć gremjalny udział w uroczystościach żałobnych, na znak żałoby nosić kokardki żałobne, oraz przekazać na budowę kopca Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie zł. 30 (trzydzieści).

W imieniu członków stowarzyszenia: prezes Józef Sawulski, wiceprezes Józef Wójcik, skarbnik Józef Cuglewski złożyli kondolencje przez wpisanie się do księgi kondolencyjnej w magistracie.

AKADEMIA ŻAŁOBNA RZEMIEŚNIKÓW.

Towarzystwo rzemieślnicze w Sosnowcu, ul. Orła 18 urządziło dziś o godzinie 20 żałobną akademię za spokój duszy ś. p. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Uprasza się wszystkich rzemieślników chrześcijan o liczne i punktualne przybycie.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW W SOSNOWCU.

Zarząd stowarzyszenia techników w Sosnowcu w myśl uchwały powziętej na uroczystym posiedzeniu w dniu 14 bm. wzywa wszystkich swych członków do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w sobotniej manifestacji żałobnej ku czci ś. p. Józefa Piłsudskiego, Pierwszego Marszałka Polski.

ŻAŁOBNE POSIEDZENIE PLENARNE w IZBIE PRZEMYSŁOWO HANDLOWEJ w SOSNOWCU.

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem prezesa izby p. inż. Sowińskiego oraz przy współudziale starosty powiatowego Boxy, prezydenta miasta Kaczkowskiego, przedstawiciela duchowieństwa w osobie księdza Junga, oraz przedstawiciela władz wojсковych w osobie kpt. Rzepki, w kirem przybranej sali obrad plenarnych, uroczyste żałobne posiedzenie izby, poświęcone oddaniu cześci i hołdu Wielkiemu Budowniczemu śp. Józefowi Piłsudskiemu.

Zebrań otworzył żałobnym przemówieniem, którego obecni wysłuchali stojąc, prezes Sowiński, zarządzając następnie — dla uczczenia pamięci Zmarłego — dwuminutowe milczenie. Następnie odczytał odezwę prezesów izb przemysłowo-handlowych do sfer gospodarczych, reprezentowanych przez izby oraz treść depezy, wysłanych przez izbę sosnowiecką do pani Marszałkowej Piłsudskiej, do prezesa rady ministrów, do ministra przemysłu i handlu oraz do wojewody kieleckiego.

Skolei prezes Sowiński zgłosił następujący wniosek zarządu, który plenarne zebranie izby jednogłośnie uchwaliło:

„Celem uczczenia pamięci śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego, oraz pragnąc przyczynić się do utrwalenia jej na zawsze w sercach młodego pokolenia gospodarczego, zebranie plenarne izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu na uroczystym żałobnym posiedzeniu w dniu 17 maja 1935 r. postanawia ufundować 4 wieczyste stypendja imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego w wysokości po 500 zł. rocznie, a to dwa dla uczniów szkół handlowych oraz dwa dla uczniów szkół technicznych narodowości polskiej, rodem z województwa kieleckiego.

Wykonanie niniejszej uchwały, po jej zatwierdzeniu przez ministra przemysłu i handlu, plenarne zebranie izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu powierza prezesowi izby“.

Wreszcie prezes Sowiński zwrócił się do zebranych z apelem, aby w miarę możliwości wywierali wpływ na reprezentowane przez siebie placówki w kierunku zachowania 6-cio tygodniowej żałoby.

WETERANI B. ARMII POLSKIEJ WE FRANCJI.

W lokalu związku stowarzyszenia weteranów b. armii polskiej we Francji odbyło nadzwyczajne walne zebranie żałobne, na którym po wysłuchaniu orędzia Prezydenta Rzeczypospolitej i po uczczeniu pamięci Pierwszego Najdostojniejszego Marszałka Józefa Piłsudskiego, członkowie złożyli ślubowanie postępowania w myśl Idei i wskazówek Wskrzęsiela Wielkiego Budowniczego Polski.

ZBIÓRKA INWALIDÓW WOJENNYCH.

Zarząd powiatowego koła związku inwalidów wojennych w Sosnowcu wzywa wszystkich swoich członków o jaknajliczniejsze i punktualne przybycie na zbiórkę do lokalu związku ul. Warszawskiej 14 w dniu dzisiejszym o godz. 9.30 rano, celem wzięcia udziału w uroczystościach żałobnych ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Druga zbiórka odbędzie się w tym samym dniu o godz. 18.30.

HARCERZE NA SATURNIE.

W sali klubu na Saturnie odbyła się zbiórka hufca harcerskiego, na którą przybyło sto osób.

Na wstępie prezes koła przyjaźni p. Jankowski odczytał orędzie p. Prezydenta Rzeczypospolitej, poczem po uczczeniu śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego pięciominutowym milczeniem, druh harcistrz Z. Czarnomski odebrał od harcerzy i harcerzy ślubowanie.

Po zbiórce hufca w kwaterze na Saturnie drużyna starszo-harcerska urządziła wewnętrzną żałobną akademię ku czci śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

KOMUNIKAT

Obywatelskiego komitetu miejskiego żałoby narodowej w Sosnowcu

Obywatelski komitet żałoby narodowej w Sosnowcu zawiadamia niniejszym wszystkich mieszkańców naszego miasta, iż w sobotę, dnia 18 bm., jako w dniu pogrzebu Wodza Narodu śp. Józefa Piłsudskiego odbędzie się w Sosnowcu następujące uroczystości:

Godz. 10 rano — Żałobne Nabożeństwo we wszystkich świątyniach z udziałem przedstawicieli władz i urzędów oraz wszystkich organizacji społecznych. Organizacje społeczne biorą udział w nabożeństwach w obrębie własnych parafii. Zbiórki organizacji winny nastąpić w siedzibach własnych, skąd przemaszerują w ordynku do swoich świątyń.

Godz. 19.30 — Wielkie zgromadzenie żałobne na placu przed ratuszem. Organizacje pragnące wziąć udział w

zgromadzeniu winny przemaszerować w ordynku na godz. 19-tą punktualnie celem umożliwienia zachowania odpowiedniego porządku i zajęcia zgóry wyznaczonego miejsca.

Porządek zgromadzenia podał komunikat komitetu powiatowego w dniu wczorajszym.

Komendę nad całością uroczystości obejmuje por. Słószarczyk, do którego należy się zgłaszać po wszelkie informacje.

Komitet zwraca się do wszystkich obywateli m. Sosnowca o tłumne wzięcie udziału w uroczystościach, oraz o iluminowanie okien w ciągu trwania uroczystości pogrzebowych w sobotę wieczór.

Za komitet
J. Kaczkowski, prezydent miasta.

ŻAŁOBNE POSIEDZENIE STOWARZYSZENIA KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW.

Onegdaj odbyło się w stowarzyszeniu kupców i przemysłowców w Sosnowcu zebranie dla uczczenia pamięci Pierwszego Marszałka Polski śp. Józefa Piłsudskiego. Zebranie zabrał prezes stowarzyszenia radaa Józef Safer. Następnie przemawiał dyr. A. Landau. Zebrani stojąc wysłuchali przemówień, zakończonych trzuminutowym milczeniem. Skolei odczytano orędzie pana Prezydenta, poczem uchwalamo wysłać depeze kondolencyjne do pani Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej, do premiera ministrów, ministra przemysłu i handlu oraz do wojewody kieleckiego dr. Dziadosza.

Wkońcu zebrani, pragnąc uwiecznić pamięć Największego Polaka, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, postanowili rzucić hasło społeczeństwu sosnowickiemu, by wystać przed ratuszem pomnik Pierwszego Obywatela Polski, Honorowego Obywatela miasta Sosnowca — pomnik, któryby współczesnym i przyszłym pokoleniom stał przypominającym święty obowiązek względem Ojczyzny przez Marszałka w spuściźnie pozostawiony.

Wzywając społeczeństwo do zbierania na ten cel ofiar, stowarzyszenie kupców i przemysłowców składa na ręce prezydenta miasta pierwszą składkę w wysokości zł. 500.

ZEBRANIE ŻAŁOBNE.

W Sosnowcu odbył się żałobny zjazd delegatów klubów młodzieży im. marszałka J. Piłsudskiego z Zagłębia Dąbrowskiego, na którym zostało odczytane orędzie pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Przewodniczący zwrócił się do zebranych, aby w całym majestacie powagi i głębokiego żalu oddali ostatni hołd Wielkiemu Zmarłemu swemu Patronowi w dniu pogrzebu — przyczem zarządzono 6-tygodniową żałobę, oraz złożono ślubowanie.

ZEBRANIE ŻAŁOBNE ZW. POŁOŻNYCH w SOSNOWCU.

Onegdaj odbyło się nadzwyczajne zebranie żałobne członków związku położnych w Sosnowcu.

Po przemówieniach pp.: prezeski Garstkowej, skarbniczki Grudzińskiej i sekretarki Kocotowej uczczono pamięć Zmarłego Wodza Narodu śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego jednoczynowym milczeniem.

Pozatem uchwalono wpłacić 20 zł. na fundusz budowy kopca im. Marszałka Piłsudskiego oraz wysłać depeze kondolencyjne do p. Prezydenta i p. Marszałkowej Piłsudskiej.

HOŁD STRAŻACTWA ZAGŁĘBIOWSKIEGO.

W lokalu rejonu odbyło się żałobne posiedzenie oficerów straży miejscowych, na którym odczytano orędzie Prezydenta R. P. oraz oddano hołd świetlanej postaci Pierwszego Obywatela R. P. i złożono ślubowanie wcielenia w szeregi strażackie Jego Wielkiej Idei.

W Będzinie

ŻAŁOBNE POSIEDZENIE RADY POWIATOWEJ BĘDZIŃSKIEJ.

Odbyło się żałobne posiedzenie rady powiatowej powiatowego związku samorządowego powiatu będzińskiego. Przemówienie wygłosił przewodniczący starosta J. Boxa, poczem nastąpiło pięciominutowe milczenie, złożenie hołdu i uroczyste ślubowanie. Wysłano depeze kondolencyjne do dostojnej wdowy Aleksandry Piłsudskiej, córkom i rodzinie Marszałka, panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i rządowi.

ZEBRANIE LOPP. w BĘDZINIE.

Odbyło się żałobne posiedzenie zarządu obwodu powiatowego LOPP. w Będzinie. Przemówił do zebranych prezes p. W. Narbutt. W pięciominutowym milczeniu oddano hołd i cześć nieśmiertelnym prochom Marszałka, poczem złożono ślubowanie.

Złożono wyrazy serdecznego współczucia dla Dostojnej Wdowy Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej, córkom i rodzinie Marszałka, panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i rządowi.

Koło obwodu powiatowego LOPP. w Będzinie, Grodźcu, Niemcach, Zabkowicach, Strzemieszycach, pracowników tramwajowych w Będzinie i t. p. razem w liczbie przeszło 60 zebrały się na żałobne posiedzenie, oddając cześć i hołd oraz składając ślubowanie.

Zamiast wieńców obwód LOPP. złożył ofiary pieniężne, nadto członkowie LOPP. deklarują składki.

SZKOŁY POWSZECHNE W BĘDZINIE.

W ub. czwartek szkoły powszechne w Będzinie wzięły udział w nabożeństwie żałobnym za spokój duszy s. p. Marszałka Piłsudskiego.

Starsze klasy szkół powszechnych i delegaci organizacji szkolnych tegoż dnia złożyli podpisy w księdze kondolencyjnej w magistracie.

Dziś szkoły wazną udział w nabożeństwie połowem. W godzinach popołudniowych odbędzie się we wszystkich szkołach powszechnych akademja żałobna ku czci Marszałka Piłsudskiego.

Onegdaj szkoły żydowskie były na nabożeństwie w synagodze, akademja żałobna w tych szkołach odbyły się wczoraj.

W Czeladzi

Onegdaj odbyło się nadzwyczajne walne zebranie związku legionistów w Czeladzi, na którym przemówienie żałobne wygłosił burmistrz Dorobczyński.

Wszyscy członkowie związku złożyli ślubowanie i uczcili pamięć Marszałka Piłsudskiego przez kilkunastominutowe milczenie. Odczytane zostało również orędzie Prezydenta Rzplitej.

Wczoraj właściciele głośnikowych aparatów radiowych, pragnąc uprzyścić słuchania przebiegu wczorajszych uroczystości żałobnych w Warszawie wystawili swoje aparaty do okien i drzwi. Na ulicach mimo padającego deszczu stały gromady ludzi, przy słuchając się transmisjom. Wczoraj odbyło się na Piaskach żałobne nabożeństwo za spokój duszy Marszałka Piłsudskiego. W nabożeństwie wzięły udział wszystkie organizacje społeczne, robotnicy i urzędnicy kop. „Czeladź“. Dziś odbędzie się nabożeństwo o godz. 8.30 rano.

W Strzemieszycach

ŻAŁOBNE ZEBRANIE B. OCHOTNIKÓW ARMII POLSKIEJ

Nadzwyczajne walne zebranie wszystkich członków związku byłych ochotników armii polskiej w Strzemieszycach odbędzie się jutro o godz. 10 rano w lokalu ZZZ. przy ul. Warszawskiej, w celu złożenia hołdu Pierwszemu Marszałkowi Polski, Józefowi Piłsudskiemu.

ŻAŁOBNE ZEBRANIE ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEJ KORPORACJI PRZEMYSŁU KOMINIARSKIEGO

W związku ze śmiercią Marszałka Józefa Piłsudskiego odbyło się wczoraj nadzwyczajne posiedzenie zarządu wojewódzkiej korporacji przemysłu kominiarskiego w Sosnowcu.

Zarząd postanowił zebrać odpowiednią kwotę od członków z całego województwa kieleckiego, na fundusz budowy kopca Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

ŻAŁOBNE ZEBRANIE L. M. i KOL.

W związku z uroczystościami pogrzebowymi śp. Marszałka Piłsudskiego w ub. czwartek zostało zwołane posiedzenie żałobne członków ligi morskiej i kolonjalnej. Wysłano depeze kondolencyjne do pani Marszałkowej Piłsudskiej i do premiera Sławka. — Uchwalono wysłać delegację na pogrzeb śp. Marszałka Piłsudskiego w Krakowie. Wyjadą prezes B. Lewandowski i członkowie zarządu W. Strachalski i A. Gładcki.

ZEBRANIE ŻAŁOBNE DETALICZNEGO KUPIECTWA.

Onegdaj centralny związek detalicznego kupiectwa chrześcijańsk. w Sosnowcu zwołał nadzwyczajne zebranie żałobne ku uczczeniu pamięci Zmarłego I-go Marszałka Polski śp. Józefa Piłsudskiego.

Zebranie uczciło pamięć Zmarłego Wodza przez powstanie i jednoczynowe milczenie, poczem prezes odczytał orędzie pana Prezydenta. Uchwalą zarządu postanowiono wysłać delegację ze sztandarem do Krakowa w składzie 5-ciu osób. Zamiast wieńca i kwiatów postanowiono na wniosek prezesa ofiarować 50 złotych z kasy związku na budowę kopca im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, oraz zebrać dalsze fundusze od członków na tenże cel. — Postanowiono wysłać kondolencje do pani Marsz. Piłsudskiej, prezesa ministrów W. Sławka i min. przem. i handlu.

ŻAŁOBNE POSIEDZENIE KLUBU TOWARZYSKIEGO W SOSNOWCU.

Spowodu zgonu Pierwszego Marszałka Polski śp. Józefa Piłsudskiego, odbyło się w sosnowickim klubie towarzyskim nadzwyczajne żałobne walne zebranie.

Przewodniczący klubu, prezes Marian Zbrowski wygłosił dłuższe przemówienie, którego zebrani wysłuchali stojąc.

Uchwalono wysłać depeze kondolencyjne do pani Marszałkowej Piłsudskiej i do prezesa rady ministrów Walerego Sławka.

W NIWCE.

Dziś o godz. 10 rano wszystkie organizacje z Niwki udadzą się na trójkąt trzech b. zaborów pod Mysłowicami, skąd zabiorą do urn ziemię, którą następnie przewieziona zostanie na kopiec Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

Wieczorem na kopcu Kościuszki w Niwce chór mieszany pod dyrekcją E. Wintera odśpiewa dwa marsze żałobne.

W Grodźcu

UROCZYSTOŚCI ŻALOBNE

Miejscowe społeczeństwo pogrążone w smutku i głębokim żalu po stracie I Marszałka Polski ś. p. Józefa Piłsudskiego, Wodza Narodu cześci jego pamięć żalobną. Na wieść o przedwczesnej śmierci Ukochanego Wodza wszystkie domy w Grodźcu, spowite zostały flagami okrytymi kirem. Od wież kopalnianych do chat krytych słomą wszędzie widać flagi narodo-we opuszczone do pół masztu. Z inicjatywy zarządu gminnego zwołano zebranie wszystkich organizacji i korporacji, oraz przedstawicieli miejscowego przemysłu i handlu celem utworzenia obywatelskiego komitetu.

Po zagajeniu zebrania przez wójta Br. Imiolezyka, powołano na przewodniczącego dyr. Hertza, który w swym przemówieniu poświęconem pamięci Zmarłego Wodza scharakteryzował zasługi Wskrzesiciela i Bojownika o Wolność. Wójt Br. Imiolezyk odczytał pozbieranym Ośrodku pana Prezydenta, poczem zarządził 3 minutowe milczenie.

Skład komitetu obywatelskiego stanowią: dyr. Hertz, inż. Skowronek, wójt Imiolezyk, ks. proboszcz Bilski, pp. Bagiński, Lipczyński, Tomasiński, Czarnecki, Jedrusik Jan, Czerwiński Franciszek, Czajer Stefan, Porębski St., Machajski, Kocyba i Frasunkiewicz.

Pierwszy dzień żałoby w Grodźcu był wielką manifestacją. Rano o godz. 8 na placu przy Sokolni zebrały się wszystkie organizacje w liczbie 54 wraz z przedstawicielami przemysłu i miejscowym społeczeństwem niezrzeszonym udano się na uroczyste żałobne nabożeństwo. W kościele parafjalnym przy katedrze przybrany kirem i kwieciami pełnili wartę honorową, podoficerowie rezerwy, strzelec, straż pożarna i harcerze. Po nabożeństwie olbrzymi ten wielotysięczny pochód w nastroju żałobnym i poważnym udał się pod Płytę Nieznanego Żołnierza, gdzie złożony został wieńiec z kwieciami przy dźwiękach marsza żałobnego Chopina. Ze specjalnej urządzonych trybun żałobnej piękne przemówienie poświęcone pamięci woźdza, wygłosił przew. komitetu dyrektor Hertz. Ufundowany przez Obywatelski Komitet Wieńiec złożony na Płycie przedstawiciele legionistów i P. O. W. Dalsze uroczystości żałobne odbędą się w nadchodzącą niedzielę.

UROCZYSTOŚĆ ŻALOBNA W SĄCZOWIE.

Na terenie gminy Ożarówice utworzył się komitet żałoby narodowej z miejscowym ks. proboszczem Łupiańskim — dziekanem parafji Sączowa i wójtem Małotą na czele. Nabożeństwo żałobne za spokój duszy ś. p. Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego odbyło się w ub. czwartek, które celebrował ks. prob. Łupiański. Kazanie wygłosił ks. pref. Maślankiewicz.

Na katedrze wśród powodzi kwieciami ustawiono trumnę, na której leżała maciejówka i szabla.

W nabożeństwie wzięły udział delegacje wszystkich miejscowych organizacji, szkoły oraz miejscowa ludność. Po nabożeństwie, na placu szkolnym odbyła się akademja, na której przemówienie wygłosił ks. Łupiański. Rozkaz ministra spraw wojkowych do organizacji przysposobienie wojskowego i ośrodku p. Prezydenta odczytał por. Ledkiewicz, poczem wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Na zakończenie orkiestra odegrała hymn narodowy, poczem marsza żałobnego „W mogile ciemnej”.

W Mrzygłodzie

Pod przewodnictwem wójta gminy Teodora Marszałka, w obecności członków zarządu, radnych gminy i gromadzkich oraz przy współudziale wszystkich organizacji społecznych odbyło się nadzwyczajne posiedzenie rady gminnej. Posiedzenie zajął wójt gm. T. Marszałek, a następnie odczytano ośrodek pana Prezydenta.

Spółeczeństwo zawierckie składa hołd Wodzowi Narodu

Jak już donosiliśmy w Zawierciu, jak również w całym powiecie zawierckim odbyły się nadzwyczajne żałobne zebrania członków różnych organizacji, działających na obszarze całego powiatu. Na zebraniach tych odczytane zostało ośrodek Prezydenta Rzeczypospolitej, członkowie złożyli ślubowania, następnie dłuższemu milczeniu oddali hołd Zmarłemu Wodzowi. Sztandary organizacji spowite zostały kirem. Poza tym w całym powiecie odbyły się zebrania żałobne rad miejskich, gminnych i gromadzkich, celem złożenia hołdu Zmarłemu Marszałkowi.

Dom ludowy T. A. Z. w Zawierciu przerobiony został na przeciąg 2 dni, tj. na 15 i 16 bm. na żałobną kaplicę. Cała sala spowita została czarnym materjałem, na ścianie wśród lasu sztandarów, okrytych kirem, ustawione zostało popiersie Marszałka Piłsudskiego. W obydwie dni wartę honorową obok popiersia pełnili członkowie związku legionistów, oficerowie rezerwy, podoficerowie rezerwy, straż pożarna, sokoli, harcerze, członkowie O. M. P. i wielu innych organizacji. W pobliżu sceny ułożona była na stole księga kondolencyjna, do której wpisywali się przedstawiciele wszystkich urzędów i organizacji. W księdze tej widnieje kilka tysięcy podpisów.

W dniach 15 i 16 bm. w godzinach 6, 12 i 18 odbywały się na znak żałoby symfony fabryczne, dzwony kościelne, a przechodzący ulicami obnażali w tym czasie głowy. Wczoraj o godz. 8.30 rano odbyło się nabożeństwo żałobne dla dzieci szkolnych, zaś o godz. 10 rano odbyło się nabożeństwo żałobne dla szerokiej warstwy społeczeństwa. Nabożeństwo odprawił ks. prałat Zientara, udział w nim wzięli przedstawiciele wszystkich władz, pracownicy urzędów, fabryk i liczne organizacje przybyłe ze sztandarami. Kościół parafjalny w czasie nabożeństwa tak wewnątrz, jak i zewnątrz okryty był kirem, okna zamalowane ciemną farbą. W środku kościoła ustawiony był wysoki katafalk, a na nim spoczywała trumna srebrno malowana, okryta sztandarem narodowym. Wartę honorową pełnili przy trumnie z bronią legionści, oficerowie rezerwy, straż pożarna i inne organizacje umundurowane. Pienia żałobne odśpiewał chór „Lira”, orkiestra miejskiej ochotniczej straży pożarnej odegrała żałobnego marsza.

Podczas nabożeństwa wszystkie sklepy były zamknięte. Po nabożeństwie o godz. 12 przez 15 minut dzwony kościelne i buczały syreny fabryczne i pożarowe. Przechodzący ulicami obnażali głowy i zatrzymywali się, by w ciągu tych 15 minut oddać w milczeniu hołd Zmarłemu Wodzowi Narodu.

Również o godz. 10 rano odbyło się żałobne nabożeństwo w synagodze. — Podczas tego nabożeństwa odśpiewane zostały: „Małocha”, psalm „Michał Ldawod” i „Boże coś Polskę”, odmówione zostały modlitwy za spokój duszy Zmarłego Wodza. Następnie rabbin Rabinowicz wygłosił okolicznościowe przemówienie żałobne, przemawiał również kierownik szkoły p. Lejzerowicz. Odczytane zostało ośrodek Prezydenta.

Odbyło się uroczyste żałobne zebranie członków „Ogniska” związku nauczycielstwa polskiego. Po wysłuchaniu przemówienia prezesa M. Dudały obecni 2-minutowym milczeniem oddali hołd nieśmiertelnym prochom Marszałka Piłsudskiego, który był honorowym członkiem związku nauczycielstwa polskiego. W skupionej ciszy przed portretem Marszałka spowitym kirem, odczytano ośrodek Prezydenta Rzeczypospolitej, złożono ślubowanie, a delegacja związku udała się do domu ludowego, gdzie złożyła podpisy w księdze kondolencyjnej. Wysłano depezę kondolencyjną do Marszałkowej Piłsudskiej. Wczoraj w godzinach popołudniowych delegacje kilku organiz-

cyj wyjechały na mające się odbyć w dniu dzisiejszym uroczystości pogrzebowe w Krakowie. Poza tym wyjechały delegacje do Warszawy, Kiele i Miechowa.

Mieszkańcy miasta, którzy nie posiadają własnych aparatów radiowych, będą mogli w dniu dzisiejszym od godz. 7 rano słuchać transmisji z przebiegu dzisiejszych uroczystości pogrzebowych w Krakowie, w następnych punktach: przed zakładem krawieckim p. Kołacza przy ul. Kościuszki, przed firmą „Start” przy zbiegu ulicy Kościuszki i Paderewskiego, przed sklepem p. Kuśmierskiego, na ulicy 3 maja (dom p. Stańczyka) i przed restauracją Ziemiańską przy ul. 3 maja, dom p. Potoka.

W Olkuszu

OLKUSZ W HOŁDZIE SWEMU HONOROWEMU OBYWATELOWI

W dniu wczorajszym manifestacje żałobne w Olkuszu doszły do punktu kulminacyjnego. Ruch w fabrykach zamarł, sklepy zamknięto, pomimo targu, kupujących brak: wszyscy przejęci okrutnym losem, jaki spotkał Naród.

O godz. 9 rano odprawiona została uroczysta msza żałobna przez ks. dr. Frelkę, płomienne kazanie wygłosił ks. dr. Przygodzki. Katafalk przybrano kwiatami i kirem; na wieku trumny okrytym sztandarem, złożono maciejówkę i szablę. Wartę honorową pełnią organizacje b. wojskowych. Tłumy nie tylko w kościele, ale i na cmentarzu. W czasie nabożeństwa pienia żałobne wykonał „Hejnał”.

Z kościoła olbrzymi pochód udał się pod pomnik Marszałka na teren fabryki „Olkus”, gdzie przemawiał dr. Łapiński. W czasie przemówienia odezwała się syrena fabryczna, wszyscy w tej chwili oddali hołd Wodzowi i Bohaterowi Narodu — mówca przerwał przemówienie. Wśród tłumów ogromne wzruszenie, łzy ukazały się w oczach.

Wieczorem samorządnie na rynku olkuskim zebrały się tłumy, które w olbrzymim pochodzie ruszyły pod Czarą Górą, gdzie wygłoszono przemówienie i rozpalono znicze.

W godzinach południowych wczoraj, odbyło się uroczyste posiedzenie rady powiatowej olkuskiej, na której starosta Gliszczyński odczytał ośrodek p. Prezydenta Rzeczypospolitej, oraz wygłosił żałobne przemówienie. Rada powiatowa uchwaliła tysiąc zł. na budowę szkoły pomnika w Krzywopłotach, miejscu pierwszych bojów legionów. Poza tym rada wysłała depezę kondolencyjną do p. Marszałkowej Piłsudskiej.

Ofiary

Z inicjatywy p. Jana Magi, członka związku inwalidów wojennych R. P. powiatowego koła w Zawierciu, zatrudnionego w polskiej fabryce hufnali na Borowem Polu pod Zawierciem, pracownicy tejże fabryki zamiast wieńca na trumnę śp. Marszałka J. Piłsudskiego, złożyli w zawierckim oddziale naszej redakcji i administracji zł. 57.90 (piećdziesiąt siedem gr. 90) na fundusz budowy kopca Marszałka Piłsudskiego. Pieniądze te wraz ze złożoną imienną listą dobrovolnych ofiar przekazaliśmy w dniu wczorajszym powiatowemu komitetowi żałoby narodowej w Zawierciu.

Stowarzyszenie Restauratorów składa na kopiec J. Piłsudskiego zł. 30 (trzydzieści) w administracji „Expressu Zagłębia”.

Podzielać poglądy p. Mgr. J. Garbaczewskiego o konieczności wybudowania szpitala dziecięcego w Sosnowcu i łącząc tę sprawę z Imieniem ś. p. Marszałka, który ukochał dzieci i którego dzieci kochają — składam zł. 5 (pięć) na szpital dziecięcy do rozporządzenia Tow. Lek. Zagłębia Dąbrowskiego.

Dr. Jerzy Kozarski.

Sobota
18
Maj

Dziś: Feliksa Kap Eryka
Jutro: 4 po Wielk., Pietra Celest.
Wschód słońca: 3.33
Zachód słońca: 7.32

Z Zagłębia

KONFERENCJA Z PRACOWNIKAMI CUKIERNICZYMIZ BĘDZINA.

Wczoraj, w inspektoracie pracy w Sosnowcu pod przewodnictwem insp. Rychłowskiego odbyła się konferencja z pracodawcami i pracownikami cukierniczymi z Będzina.

Na konferencji podpisano umowę zbiorową regulującą płace i warunki pracy. Umowa obowiązywać będzie od dnia 15 maja 1936 r.

TRAGICZNY WYPADEK NA KOP. RENARD W SOSNOWCU.

Onegdaj na kop. Renard w Sosnowcu wydarzył się tragiczny wypadek, któremu uległ maszynista Antoni Nobis, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Wielkiej 32.

Nobis zajęty był czyszczeniem bębna napędowego, przyczem doznał złamania ręki.

PRACOWNICY MALARSCY I BRUKARZE W ZAGŁĘBIU — STRAJKUJĄ.

Pracownicy stolarscy strajkują w dalszym ciągu. Do strajkujących malarzy w Sosnowcu przyłączyli się również pracownicy malarscy z Będzina i Dąbrowy.

Wczoraj zastrajkowali również brukarze z całego Zagłębia, którzy chcą w ten sposób zmusić pracodawców do podpisania umowy zbiorowej.

Strajk ma przebieg spokojny. W przyszłym tygodniu w tej sprawie odbędzie się konferencja w inspektoracie pracy.

— Choroby zakaźne w Sosnowcu. W ub. tygodniu zanotowano w Sosnowcu następujące wypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne i inne: płonica — 2, błonica — 7, odra — 4, róża — 2, krztusiec — 2, zgon 1, gruźlica — 2 zgony.

— Odczyt. Związek absolwentów śląskich technicznych zakładów naukowych w Katowicach zawiadamia, że w dniu 22 bm. o godz. 14.15 wygłoszony zostanie w sali audytorjum zakładów, w Katowicach odczyt pt. „Drogi klinkierowe”. Wstęp bezpłatny.

— W sądzie okręgowym w Sosnowcu sądzony był wczoraj soltys wsi Solca, pow. olkuskiego, za przywłaszczenie 3119 zł. ze ściągniętych od ludzi podatków i składek ogniowych.

Defraudanta skazał sąd na rok więzienia i 100 zł. grzywny.

— Wykłady na wyższym kursie nauczycielskim w Sosnowcu nie odbędą się dziś spowodu żałoby w dniu pogrzebu Marszałka Piłsudskiego na Wawelu.

— Koło absolwentów szkoły handlowej i gimnazjum handlowego w Chorzowie pozostanie w Sosnowcu. Powstało przed 3 laty na terenie Chorzowa stowarzyszenie absolwentów szkoły handlowej i gimnazjum handlowego postanowiło sobie za zadanie zjednoczenie absolwentów i utworzenie jednolitej, organizacyjnej całości.

Zarząd postanowił zgodnie z uchwałą ostatniego walnego zgromadzenia utworzyć oddział w Sosnowcu dla absolwentów M. I. K. H. w Chorzowie, zamieszkałych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

Pierwsze zebranie organizacyjne oddziału odbędzie się w dniu 19 bm. o godzinie 10-iej w sali rady grodzkiej BBWR. w Sosnowcu przy ulicy Warszawskiej 22.

Na zebraniu tem będzie licznie reprezentowany oddział chorzowski dla zamieszkałych w Sosnowcu i Chorzowie.

— Rejestracja pojazdów mechanicznych w Sosnowcu. 24 bm. od godz. 9 rano w starostwie grodzkim w Sosnowcu zacznie się rejestracja pojazdów mechanicznych.

— Wypadek w Czeladzi. Onegdaj wpadła do dołu kłoczona panna C. w Czeladzi. Na wszelki alarm sąsiadów na miejsce wypadku przybyła policja, której udało się uratować p. C.

Skasowanie noszenia szabel przez policję

Z dniem 15 maja r.b. zniesiony zostaje obowiązek noszenia szabel w służbie i poza służbą przez oficerów i szeregowych policji państwowej jednostek piechoty.

Noszenie szabel obowiązywać będzie tylko przy wystąpieniach na parady oddziałów policyjnych, składaniu meldunków służbowych u przełożonych, oraz przy składaniu wizyt urzędowych.

Zamiast szabli oficerowie i szeregowi policji używać będą bagnetu piechoty. Typ bagnetu oficerskiego ustalony zostanie później.

Dzień rozrzutności... w Szkocji

Szkoci słyną na całym świecie ze swego skapstwa. Niezliczone anegdoty i kawały ilustrują skapstwo i sknerstwo Szkotów, ku niemałemu ich rozgoryczeniu. Aby tym natrząsanom się położyć koniecznie, postanowił magistrat stolicy Szkocji, Edynburga, urządzać specjalny „dzień rozrzutności”, wzywając wszystkich mieszkańców do wydawania pieniędzy w dniu tym bez liczenia się ze względu na oszczędności. Czy nawoływanie magistratu edynburskiego okaże się skuteczne, czy rzeczywiście Szkoci zechcą załpionować swą rozrzutnością, o tem zaświadczy dzień 15 maja r.b. obrany na ten cel.

Gruźlica płuc corocznie, nierobiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporezywego, męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. Lekarzy:

„BALSAM THIOCOLAN - AGE”

który ułatwiając wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

Z POBYTU PROF. PICCARDA W WARSZAWIE.

Próbny lot polskim balonem.

Czego dawniej zabraniano

Panowie królowie i książęta dawnych czasów dreczyli wciąż swoich poddanych eoraz to nowymi nakazami i zakazami, mieszając się często do rzeczy drobnych i nieistotnych. Zabronione było na przykład surowo picie kawy i palenie papierosów.

Fryderyk Wilhelm I-szy wydał w swoim czasie nieublaganą wojnę „paulinom”, były to grube chodaki na drewnianej podszewie. Przeciwno tym niewinnym, głośno kłapiącym drewniakom, wydał Fryderyk Wilhelm surowy zakaz wyrabiania ich i noszenia. Winny przestępstwa noszenia chodaków był karany więzieniem i dużą grzywną pieniężną. Wioska, której mieszkaniec popełnił to wielkie „chodakowe” przestępstwo, wpłacała 200 dukatów grzywny.

Kiedy idee rewolucji francuskiej zaczęły przenikać również do Niemiec, wydano w pewnym prowincjonalnym mieście czku surowy zakaz prowadzenia rozmów w zajazdach i restauracjach. Oburzeni tym zakazem mieszkańcy miasteczka zapytali przedstawiciela władzy, co mają wobec tego robić w lokalach.

— Jesé i pié — padła lakoniczna odpowiedź.

No dobrze, ale czym będziemy się wtedy różnili od bydła? — zadano znów pytanie.

tanie.

— Bydło nie płaci — zdecydował krótko przedstawiciel władzy.

Kiedy w roku 1772 pruski minister Karol Abraham v. Zedlitz wprowadził w szkołach ludowych naukę geografji nazwano go... przyjacielem dezertów. W kołach wojskowych podniosła się strasza burza. Twierdzono, że w wojsku nie zostanie ani jeden żołnierz, wszyscy bowiem po lekcjach geografji będą wiedzie li... dokąd uciekać.

Przeciwko powszechnemu nauczaniu sztuki pisania, podniosła się w swoim czasie również gwałtowna fala protestów. Twierdzono, że są to „knowania” przeciwko niewielu oświeconym, wtedy bowiem kiedy wszyscy dorwają się do pióra, zarobki genjuszów, umiejących pisać, spadną do minimum. Szczególnie głośno pomstowano przeciwko nauce pisma dla kobiet.

— Cały dzień będą tylko pisać listy miłosne — twierdzono.

— Jeżeli mowa o kobietach, to warto przypomnieć, że przed trzydziestu laty, wydano w Lucernie zakaz zabraniający kobietom noszenia kapeluszy, których rondo miało więcej niż... osiemnaście cali średnicy. Wykroczenia przeciwko temu zakazowi, karane było grzywną.

Z Variete na Corridę

Soledad Miralles, piękna hiszpanka, ceniona gwiazda varieté w Alicante, stała się odniedawna asem szpady w walce byków. Pewnego dnia zgłosił się do niej impresario i zaproponował wystąpienie w roli torreadora na arenie cyrku. Soledad odrzuciła z początku propozycję, ale gdy impresario przyoblecal jej obłączyła gołęb pokonała wstręt do krwiawych zapasów i zgodziła się. Po kilku miesiącach treningu wystąpiła piękna Soledad na arenie jako torreador. Pierwsze spotkanie przyniosło jej pełne powodzenie i od tego czasu zbiera pierwszą w Hiszpanii torreadorka laury, sławę i pieniądze.

WIECZNIE NIEMILE „ZAPÓZNO...”

Ileż to razy przyczyną katastrof ludzkiego zdrowia była opieszałość, zaniedbanie, które pozwoliło opanować chorobę organizm człowieka.

Wniosek stąd prosty: dbajmy o zdrowie, krzepmy organizm, wypełniając uhytek wypełniajmy ubytek sił nowym ich zapasem, leczmy się zawczasu, bo zawsze tak jest, coś nam dolega, czegoś namny zawiele lub zamalo... Świetny wynalazek miesięcznych urlopów w sezonie letnim jest właśnie przeznaczony zarówno na wypoczynek, jak i na remontowanie organizmu, nadwyrężonego pracą i życiem wyteżonym. Jest na ziemi polskiej, na Śląsku Górnym, wspaniałe miejsce, łączące w sobie walory wypoczynkowe i lecznicze — to znane Jastrzębie Zdrój, perła uzdrowisk śląskich. — Solanki radjocynne, jodobromowe, elektro- i hydroterapie, tęrowina i inne środki darzące zdrowiem podniszczono organizmy, czynią z Jastrzębia Zdroju oazę zdrowia, zwłaszcza że miejscowość ta jest prześlicznie położona u stóp Beskidów a samo uzdrowisko leży w wielkim parku. Z roku na rok coraz większe rzesze szukają w Jastrzębiu Zdroju zdrowia i siły i znajdują je tam obficie.

PRZY WŁOSOW WYPADANIU,
łupieżu, łysieniu stosuj się mydło
CHINOWO - CHMIELOWE
i ESENCJE
CHINOWO - CHMIELOWĄ.

HEMOROIDY!
PRZY CIĘPIENIACH HEMOROIDALNYCH (BÓLACH, SWEDZENIU, PIECZENIU I KRWAWIENIU) STOSUJ SIĘ
ORYGINALNE CZOPKI „VARICOL”
GASZCZKIEGO
PRZY ZEWNETRZNYCH GUZACH HEMOROIDALNYCH STOSUJ SIĘ DO KREMLERU „VARICOL” (D. PODDANSKI)

— Jeżeli ojciec mój przyjechał na ten bal — odpowiedział syn sędziego śledczego — to dla tego, ażeby ciebie zobaczyć, ażeby poznać twą matkę, bo się przed nim nie kryłem z moją miłością i wkrótce będę prosić rodziców o twą rękę.

— O moją rękę prosić?! — powtórzyła Marja tonem, w którym czuć było wrzask.

— Tak.

— I panu się wydało, że się pan nie spodobał mej matce... cóż więc będzie, jeżeli odnowi swego pozwolenia? — To naszemu małżeństwu nie przeszkodzi, bo ojciec twój, jestem tego pewien, będzie po mej stronie i uczyni co zechce. To jego prawo i obowiązek.

— O! ojciec mój bardzo dobry, dla mnie tylko żyje, ale matka!...

— Matka pani będzie musiała być posłuszną — przerwał Albert. — Przecież mnie kochasz, Marjo?

— Czy cię kocham? O, z całej duszy!

— I przysięgniesz mi, że nie będziesz nieczyją, tylko moją żoną?

— Nieczyją, przedzjem umarła —

rzekła dziewczę zbladłszy.

Młodzieniec przycisnął ukochaną do piersi i usta jego poraz drugi dotknęły się włosów jej.

Marja podniosła się z miejsca.

— Trzeba wracać do salonu — wy rzekła.

— Chodźmy, moja droga!

Marja ujęła Alberta pod rękę i młodzi ludzie upojeni miłością, nadzieją, szczęściem, wyszli z saloniku, i połączyli się z tłumem.

Paweł da Gibray i Ludwik Bressoles długo rozmawiali z sobą we framu dze okna.

Budowniczy uczuł sympatię dla prawnika, jeszcze młodego, którego twarz jednak postarzała od pracy, kłopotów, a może i cierpień.

Sędzia śledczy, po strasznej scenie przy której byliśmy obecni, bardzo był rad, przekonawszy się w rozmowie z Ludwikiem Bressoles, że nie omylił go pierwsze wrażenie.

Gibray, rozsądny człowiek i sędzia śledczy od stóp do głowy, posiadał w wysokim stopniu umiejętność badania

które mógł zręcznie prowadzić, nie dając tego poznać.

XXXVII.

Serdecznie też żałował Ludwika Bressoles i Marji, z których pierwszy nie zasługiwał na tak złą żonę, a druga na tak złą matkę.

Po skończeniu rozmowy odszukał oczami Alberta i spostrzegł go idącego pod rękę z córką budowniczego.

Podszedł zaraz z Ludwikiem Bressoles do młodej pary.

— Trzeba nam jechać! — rzekł do Alberta.

— Już? — zawołała Marja z naiwnym wdziękiem. — Przecie nie ma jeszcze dwunastej nawet.

— To prawda! — odparł Paweł de Gibray — ale czas u mnie jest bardzo ograniczony. Roboty co niemiara, jeżeli więc nie odpoczęlbym kilka godzin, jutro sił do niej nie miałbym.

— To jedźmy! — rzekł skwapliwie Albert.

— Nie śmiem panów zatrzymywać — odczywał się budowniczy. — Wiem, że się do obowiązków zupełnie stosować należy. Ale niechże przynajmniej panowie raczą nam przyobieczać, że będziemy mieli przyjemność widzieć panów u siebie innym razem.

— Nie mogę dać słowa! — odpowiedział sędzia śledczy z pewnym zakłopotaniem.

— Dlaczego?

— Musiałem opuścić rozmaite zajęcia, ażeby dziś przyjechać do państwa. Nie wiem otóż, czy będę wolny

— Ale dla pana Alberta nie istnieje

ją przecież takie nieprzewidywane przeszkody, ażeby nas nie mógł odwiedzić — szepnęło dziewczę, spuszczaając oczy, a szkarłatny rumieniec zabarwił jej twarzyczkę.

Sędzia śledczy drgnął.

— Dla przyczyn nam znanych uważa małżeństwo Alberta z Marją za niemożliwe.

Odpowiedział więc tylko:

— Mój syn jest wolny!

Krótkie te słowa, wypowiedziane suchym tonem, ugodziły biedną Marję w serce i sprawiły na niej bolesne wrażenie.

Albert oddając się marzeniom o szczęściu, nie dojrzał w słowach tych żadnej myśli wstecznej, któraby w nim obudzić mogła niepokój.

Ujawszy zęce Marji, uściśnął je serdecznie.

Chętnie podniósłby je do ust, ale nie śmiał.

— Wytlomacz nas pan z łaski swojej przed panią Bressoles — mówił dalej sędzia śledczy — nie śmiem ani na chwilę odrywać jej od obowiązków pani domu.

— O, jest i mama! — rzekła Marja zauważywszy matkę.

Podbiegła do niej, wzięła ją za rękę i przyprowadziła ją do ojca i panów de Gibray.

— Pan de Gibray nas opuszcza.

— Cieszy mnie, że pana widzę jeszcze przed pańskim odjazdem i spodziem się, że przecie zajrzy pan do nas — rzekła Walentyna swobodnie.

Ceny złamanych serc

100.000 dolarów za sztukę

Ameryka była dotychczas jedynym krajem, gdzie miały miejsce procesy o... „złamane serca”. Sądy nowojorskie poprostu zawałone były nawalem spraw tego rodzaju. Jakież wyglądała w praktyce taka sprawa?

SERCE OCENIONE NA 100.000 DOLARÓW

Właśnie w sądzie odbywa się proces. Wszystkie miejsca dla publiczności zapelnione. Powódka — uroczą młodą kobietą z rozjaśnionymi platynowo włosami i anielską buzią.

— Jak się pani nazywa?
— Wiera Groov.
— Czem się pani zajmuje?
— Jestem chórzystką z „Casino de Paris”.

— Pani oskarża Henri Taylora, śpiewaka radiowego i komika, że obciął się z panią ożenić i nie dotrzymał obietnicy?

Platynowłosy aniołek spuszcza głowę i potwierdza:

— Tak.

Sędzia czyta zeznanie:

— 20 lutego państwo wybrali się do hotelu Windsor i zameldowali się jako małżeństwo Taylor. I spędziliście noc w tym hotelu. Czy pani cofa te zeznania? — pyta dalej sędzia.

Anielska buzia pokrywa się rumieńcem. Nie, nie zaprzecza tym zeznaniom. Sędzia okazuje się dyskretnym gentelmanem i zaznacza, że nie będzie badał, co państwo Taylor robili w hotelu, ale natomiast żąda dalszych dowodów, że Henri Taylor obiecał powódce małżeństwo.

W tym momencie występuje adwokat właścicieli „złamane serca” i pokazuje listy, pisane do niej przez niewiernego amanta. Zwraca przytem uwagę przysięgłych sędziów na to, że w liście powtarzają się wielokrotnie zwroty: „dziecińko” i „kociątko”, oraz inne pieszczotliwe słowa, którymi p. Taylor nazywał powódkę. Sędziowie przeglądają czułą korespondencję, a publiczność nastawia uszu, aby uchwycić cośkolwiek. Poza tem publiczność zakłada się dziesięć przeciwko jednemu, że mała chórzystka wygra odszkodowanie. Prawdopodobnie wygra, bo Henri Taylor nie ma żadnych kontrargumentów, a adwokat żąda w jej imieniu odszkodowania za „złamane serce” w sumie 100.000 dolarów.

CENY SERC SĄ RÓŻNE

Sąd udaje się wobec tego na naradę i po 5 minutach powraca, obwieszczając wyrok: Henri Taylor skazany na zapłacenie za złamanie serca Wierze Groov — 25.000 dolarów. Platynowłosy anioł opuszcza sąd z triumfującą miną.

Amerykańskie pisma przepelnione są sprawozdaniami z tego rodzaju spraw. Różne damy wytaczają procesy

sy uwodzieciom, a ceny „złamanych serc” są bardzo rozmaite.

Niejaka pani Wells otrzymała np. 50.000 dolarów od małżonka, który się z nią rozwiódł. Znacznie wyższą cenę za swoje serce — bo 100.000 dolarów — otrzymała młodzianka francuska, Collette Francois, ale ta miała dowody, i to jakie dowody! Namętne i miłosne listy zadurzonego w niej gentelmana. Ale zasadniczo wystarcza jako dowód zapisanie się w hotelu jako małżeństwo. Oczywiście, że ceny bywają i znacznie niższe, tak jak np. niejaka Helena Himerowa, rosjanka 38-letnia wdowa, która za swoje serce otrzymała cenę tylko 10.000 dolarów. Ale zato 100.000 dolarów osiągnęła także w Chicago rozwiedziona matka słynnego literata Bettforda.

TAM, GDZIE OPERUJE S MILJONAMI

Spraw tego rodzaju jest wiele. Wynika to stąd, że kobiety w Ameryce posiadają szczególne przywilegi i że sąd daje wiarę zeznaniom kobiety, nie biorąc pod uwagę zaprzeczeń mężczyzny, chyba, że ma na to rzeczywiste dowody. Z drugiej zaś strony ten rodzaj szantażu wypływał na korzyść z tego, że kobiety amerykańskie jako pracownice nie są świetnie wynagradzane i że w krainie wiecznej zimy dolarom dają do tego, aby w jakimkolwiek sposób zapewnić sobie przyszłość.

Sumy dziesiątek i setek tysięcy nie są tak olbrzymie jakby się zdawało w kraju, gdzie taki Mellon jest posiadaczem 2 miliardów dolarów, gdzie istnieją kobiety, które wyrzucają dziennie tysiące, gdzie żyje się tylko dla robienia pieniędzy.

W tym to przedziwnym kraju w roku ubiegłym z wyroków procesów o „złamane serca”, pociągnięci do odpowiedzialności mężczyźni wypłacili w ogólnej sumie ni mniej ni więcej tylko 20 milionów dolarów.

BUNT MĘŻCZYZN

Aż wreszcie przyszedł bunt mężczyzn. W parlamencie poruszono sprawę odszkodować za „złamane serca”. W prasie nowojorskiej zawrzało. Zjawili się oponenci i zwolennicy zniesienia odszkodowań, ale wreszcie mężczyźni zwyciężyli i oto ukazało się prawo znoszące odszkodowania za „złamane serca” amerykańskich girls.

IV ciągnięcie Loterii Państwowej z dnia 16 maja

Jak o tem donosiliśmy w numerze wczorajszym, ciągnięcie Loterii Państwowej było przerwane wskutek trudności technicznych. Zgodnie z naszą zapowiedzią, podajemy dziś ciąg dalszy. Następnego ciągnięcia odbędzie się w poniedziałek.

Główne wygrane

20.000 zł. — 168764.
Po 10.000 zł. — 2609 131287 163554
Po 5.000 zł. — 8774 40867 54472 95872 111535 120879
Po 2.000 zł. na n-ry: 2178 13595 35769 61096 69698 71462 73290 77328 117042 126173 138517 144339 155712 160654 165259 173355 175820 177868.
Po 1.000 zł. — 9750 13025 23761 27469 30954 32929 34568 37834 39342 47783 51326 51344 64301 65617 68320 69939 73573 82926 90484 97152 101814 110307 113742 114746 117874 118564 119450 123652 130715 135931 136333 139561 142156 145844 146956 148223 153127 157340 158187 162907 170589 170728 172292 175554 180719 184794.

Wygrane po 200 zł.

Po 200 zł. — 13 47 48 61 68 527 632 905 1154 376 692 966 2312 405 565 877 3219 395 506 861 3191 448 516 671 847 5061 279 638 46 819 43 912 35 6051 76 207 70 541 651 951 7094 359 86 490 563 630 32 724 42 49 8151 274 343 674 991 9029 199 640 762 896 10209 824 901 11407 14 695 761 12363 401 609 788 979 131117 461 611 61 789 898 141125 33 552 918 15050 463 636 769 802 93 901 60 161143 267 418 861 171195 412 78 500 18292 339 40 936 19012 194 201 300 54 543 769 76 942 20143 280 615 778 894 954 21166 412 628 22346 23844 20041 302 45 771 25098 541 99 605 820 89 910 26805 27019 79 254 594 761 23272 327 692 29663 561 830 30010 360 439 845 959 31132 63 446 775 86 804 952 32032 186 438 337 877 99 33264 345 410 535 887 34122 41 46 288 86 316 484 874 35476 741 26037 59 141 61 367 480 37072 346 411 885.
33354 428 39250 67 413 52 978 40184 473 808 21 945 41565 756 975 42369 700 97 829 43552 79 622 763 76 966 44612 731 66 96 927 45008 67 193 232 405 591 657 907 46251 306 91 502 36 645 955 47535 63 657 85 97 841 84 962 48326 310 49133 460 637 41 51 892 50272 453 605 771 88 880 51270 304 606 27 888 52052 92 145 400 38 47 96 754 69 53278 449 632 54279 362 583 642 735 55055 187 749 924 56007 121 87 332 62 402 739 57002 74 473 802 58073 332 58 612 751 979 59085 734 861 83 60181 89 295 400 778 97 61085 328 607 864 62074 148 57 288 382 478 619 814 63511 627 30 906 44 64421 74 634 65388 510 23 718 813 926 66061 249 445 509 83 862 918 67095 304 945 68320 40 450 773 30 69140 58 373 587 880 70459 862 71197 286 377 527

709 72025 29 364 495 744 981 73005 312 55 413 33 551 74051 461 79 75022 556 725 56.

76048 170 358 415 565 715 77010 958 78129 846 432 56 883 79025 693 900 80653 713 943 91 81204 59 72 635 714 90 97 934 82059 148 93 221 344 62 996 83211 424 647 76 91 84160 430 828 85375 607 23 56 871 976 86179 371 87840 88140 430 590 725 89072 94 166 402 595 863 90067 96 348 481 50 621 91372 469 547 605 757 78 944 92264 308 15 81 93563 753 65 855 94049 64 541 628 933 95069 334 44 479 584 967 96013 198 293 398 544 80 97388 897 988 98086 226 84 587 605 746 818 99140 19 296 675 100237 409 670 98 951 101021 114 382 513 672 102041 99 140 369 598 632 881 985 103371 523 652 57 88 882 993 105039 81 180 393 532 610 106229 359 404 37 39 731 32 107014 20 214 313 72 108060 405 550 666 824 905 79 81 109016 142 539 46 65 990 110164 682 91 709 51 805 74 111090 95 142 329 425 957 112292 438 546 606 746 113256 406 953 114066 82 117 295 730 48 50 950 53 115056 688 840 66 96 116028 198 568 739 42 62 805 117408 49 683 918 118571 119012 76 281 120954 811 26 49 84 999 121071 107 341 542 780 949 122506 123692 124405 903 125719 847 988 126043 190 623 33 943 127329 808 128028 642 731 952 129006 104 27 254 429 530 632 957 130071 58 143 90 400 131880 132042 103 34 622 785 93 880 938 44 133299 539 802 84 945 134011 219 348 88 135129 97 259 386 677 136277 760 83 889 137048 143 221 238 431 138170 410 77 544 77 743 83 995 139221 315 50 622 72 883 140249 548 612 857 927 141036 147 450 694 728 81 142160 226 568 716 69 85 89 895 960 72 143021 383 525 773 879 144138 40 83 411 517 883 145015 43 648 63 333 955 98 146118 207 592 670 876 906 147227 649 713 62 835 955 98 949 148181 295 417 687 89 149212 88 446 606 150273 432 573 692 816 151018 28 346 403 810 68 74 987.

152089 765 800 153254 345 420 660 154031 121 773 899 914 76 155124 156006 750 814 50 993 157014 348 67 81 818 22 939 158010 223 742 91 858 159009 83 402 847 160050 62 272 344 55 767 161379 91 599 700 162322 70 95 431 47 700 912 96 163201 366 598 722 869 79 164392 433 945 165059 246 410 26 548 79 616 66 166194 258 347 501 77 716 92 167103 243 57 334 496 759 870 168194 527 624 68 825 169293 464 547 731 858 954 75 170091 118 472 84 599 711 865 171212 373 77 602 71 735 172029 100 15 49 173061 143 283 387 412 16 720 30 78 174079 95 688 753 94 949 175002 166 81 331 35 720 720 835 43 963 176462 527 177059 218 81 633 822 50 917 178105 9 956 57 179113 266 304 412 552 693 721 827 957 180184 243 384 519 600 54 707 880 952 181157 89 386 420 55 65 918 182012 17 58 198 300 890 912 55 183156 306 531 885 905 184139 228 546 812 909

Prace i zarobki fortancerek

Zdawałoby się napozór, że życie fortancerek jest pięknym, godnym zazdrości poematem. Nikt jednak, oprócz nich samych, nie zdaje sobie sprawy z całej nędzy tego marnego istnienia z dnia na dzień, a raczej z nocy na noc, bez celu, bez jutra, bez żadnej przyszłości.

Tancerki zawodowe (fortancerk) rekrutują się ze wszystkich sfer społecznych; są pośród nich zarówno córki dzorców i praczek, jak i dziewczęta z sfer inteligencji, które wyniosły z domu rodzinnego staranne wychowanie i wykształcenie; do zawodu fortancerk skierowało je czasem poszukiwanie zapomnienia po przejściach osobistych, czasem — trudne warunki materialne, częściej — lenistwo ducha, próżność, żądza przygód i użycia, lub też — jakieś fantastyczne marzenie o „karjerze”.

Olbrzymia większość fortancerek za swą całonocną pracę nie otrzymuje żadnego wynagrodzenia, oprócz skromnej kolacji. Tylko dziewczęta, zatrudnione w większych zakładach dostają gażę, zazwyczaj jednak tak niską (5—10 zł. za noc), że nie wystarcza ona nawet na stroje, fryzjera i kosmetyki. Niektóre zakłady nietylko, że

nie płacą fortancerkom, ale, przyjmując je do pracy, pobierają od nich pewne, nieduże zresztą sumy, rzekomo „kauce”, które jednak rzadko kiedy bywają zwracane. Pewna agencja społeczna, która pośredniczy w zawieraniu kontraktów z artystami kabaretowymi i z tancerkami, tytułem prowizji pobiera 10 proc. od ich gaży przez cały czas trwania kontraktu. Naogół jednak z tancerkami nie zawiera się kontraktów, nie są one ubezpieczone ani od choroby, ani od bezrobocia i zwalniać je można każdej chwili, nawet bez wypowiedzenia, pod bylejakim pretekstem, zależnie od fantazji właściciela zakładu. Tak jawnie skrzywdzone, fortancerk nie szukają jednak sprawiedliwości w sądach, aby nie zamukać sobie możliwości dalszej pracy; tancerka, która by odważyła się procesować ze swym pracodawcą, miałaby raz na zawsze zamkniętą drogę do pracy, przynajmniej w danym mieście.

Z czegoż więc żyje kilkutyśięczna w Polsce armia tancerek zawodowych?

Tancerki otrzymują zazwyczaj od gości restauracyjnych zapłatę za taniec i dotrzymywanie im towarzy-

stwa. W dobie obecnego kryzysu zapłata owa, zresztą nie obowiązująca, zdarza się coraz rzadziej i jest coraz skromniejsza, a towarzystwo i taniec z fortancerką ma się za cenę mniej lub więcej skromnej kolacji. To też jest publiczną tajemnicą, że część fortancerek, szczególnie w podrzędniejszych lokalach, szukać musi uboższych zarobków pod presją warunków i okoliczności ich zawodu.

Swędzenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa

KREM LAIN-AGE

z krogutkiem

jest to idealny nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych, jak i u dzieci
R. M Spr. Wewn. Nr. 345 4

proszki
KOWALSKINA
STOSUJE SIĘ PRZY UPORCZYWYCH
BOLECHACH
FABR. CHYM-FABRI „A. KOWALSKI” WARSZAWA

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” (z marką Ko.) są stosowane przy chorobach żołądka, ki-szek, obstrukcji i ka-mieni żółciowych.
„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

ZMIANY W TERMINARZU ROZGRYWEK LIGOWYCH.

Jeden z meczów ligowych, wyznaczonych na 19 bm., a mianowicie Polonia — Ruch został przez wydział ligi przełożony na 26 bm. w Warszawie.

Mecz Polonia — Warszawianka, który wskutek śnieżyce nie doszedł do skutku 8 maja, został wyznaczony na 29 bm.

Inne mecze, które miały się odbyć 13 bm., zostaną przypuszczalnie przesunięte na terminy lipcowe.

Kronika

× Wilimowski wraca do zdrowia. Jak się dowiadujemy, stan zdrowia Wilimowskiego znacznie się poprawił i przypuszczalnie pozwoli na opuszczenie szpitala w ciągu najbliższych 10-ciu dni.

Według oświadczenia dyrektora szpitala dra Zajackowskiego, stan zapalny w kolanie mija bez komplikacji, tak, iż pozwala to rokować wyleczenie zupełne bez następstw. Wobec tego jednak, iż cho dzi tu w tym wypadku o piłkarza, leczenie musi potrwać dłużej, gdyż jakiegokolwiek sforsowanie ponowne a przedwczesne stawu, grozić może komplikacjami. Z tego też względu dr. Zajackowski zaleca Wilimowskiemu, wstrzymanie się od udziału w meczach piłkarskich przynajmniej na przeciąg jednego miesiąca, od chwili opuszczenia szpitala.

Z tego też względu nie należy oczekiwać startu Wilimowskiego w rozgrywkach piłkarskich przed 10 czerwca b. r.

Nr. Km. 2708/34.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu przy ul. Wspólnej pod Nr. 16 na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 24 czerwca 1935 r. od godziny 11 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Sosnowcu przy ul. Kilińskiego odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości miejskiej składającej się z placu i domu frontowego oraz zabudowań gospodarczych, położonej w Sosnowcu, powiecie będzińskim, województwie kieleckim, oznacz. polic. Nr. 61, obejmującej powierzchnię 1312 kwadr. sążni, która stanowi własność Andrzeja i Anny małż. Włosieńskich w jednej niepodzielnej połowie i do Marcina i Róży - Rozalji małż. Mucha, w drugiej niepodzielnej połowie. Nieruchomość ta ma urzędową księgę hipoteczną Nr. rep. hip. 118 przechowywaną w Wydziale Hipotecznym Sądu Okręgowego w Sosnowcu. Sprzedaży podlegają prawa do niepodzielnej połowy nieruchomości należące do Włosieńskich. Prawa te do licytacji oszacowane zostały na sumę zł. 7.000 (siedem tysięcy zł.).

Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania, tj. od kwoty zł. 5250.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rekojmie w gotówkę w kwocie zł. 700, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

KOMORNIK (podpis nieczytelny).
Sosnowiec, dnia 14 maja 1935 r.

× Odwołanie wyścigów konnych w Katowicach. Towarzystwo wyścigów konnych ziem zachodnich odwołało wyścigi, które rozpocząć się miały w Katowicach na torze w Brynowie w dniu 19 bm.

Następne dni wyścigów konnych pozostają bez zmiany.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”

Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a

Czynna: 10-11 i 4-7 pp., w święta: 11-1
Wizyta 5 złotych.

Popierajcie LOPP!

Perła uzdrowisk śląskich Jastrzębie - Zdrój

radoaktywne kąpiele solankowo - jodobromowe — solankowo - borowinowe — solankowo - kwasowęglowe — elektro i hydroterapia — inhalacje — pijalnia.

LECZY SKUTECZNIE: reumatyzm, ischias, artretyzm, choroby kobiece, skrofulozę, choroby serca miernego stopnia i t. d.
Niezwykle obniżone kuracje ryczałtowe w okresie od 2 maja do 30 listopada. Wynosi 3-tyg. kuracja ryczałtowa wraz z takśa klimatyczną, poradą i opieką lekarską, wszelkimi zabiegami leczniczymi i kąpielami, zaordynowanymi przez lekarza zdrojowego, oddzielnym pokojem w pensjonacie lub hotelu według własnego wyboru, ze światłem, obsługą, bielizną i pościelą, oraz całodziennym utrzymaniem.
4-tygodniowa kuracja ryczałtowa — 240.00 zł.

W SEZONIE GŁÓWNYM OD 16.VI. DO 15.VIII. — 3-tygodniowa kuracja ryczałtowa 234.00 zł. — 4-tygodniowa kuracja ryczałtowa — 297.00 zł. — ŻADNYCH OPŁAT DODATKOWYCH. — Dworzec, poczta i telefon na miejscu. — Prospekty na żądanie.
Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu Kąpielowego.

Dziś! **ADOLF MENJOU** Dziś!
poraz pierwszy w roli dramatycznej w filmie p.t.
EX-ZONA
w dalszych rolach:
Doris Kenyon i 5-letni Dickie Moore
Nadprogram: Tygodnik Paramountu i dodatek

Dziś! **SZPIEG NR. 13** Dziś!
Mata Hari Ameryki
W rolach głównych: **CARY COOPER i MARION DAVIES**
Nadprogram dodatek kolorowy p. t. „Radjo w składzie lalek” i Tygochnik Pata

DZIŚ! Potężne, wstrząsające swym realizmem arcydziełami!
Jestem zbiegiem
dramat z prawdziwego życia.
W roli tyt. genialny aktor **PAWEŁ MUNI**.
UWAGA: Film „Jestem zbiegiem” wyświetlany obecnie na największych ekranach zagranicznych, wywołał wszędzie niebывały entuzjazm!
Bilety po 25 gr. sprzedawane będą do godziny 7-ej.

Ogłaszajcie się w Expresie Zagłębia

Rozkład jazdy

WAŻNY OD 15 MAJA DO 1 WRZESNIA 1935 ROKU.

Odechodzą z Sosnowca:

Do Warszawy: 8.13 p. 12.58 18.38 p. 23.49
Koluszek: 16.50

Częstochowy: 5.49 6.51 10.55 14.56 16.50 20.28

Ząbkowie: 7.39 14.15 18.05 21.25

Strzemieszyc Pn.: 0.56 Mt* 1.07 od

9.VI. + 1.21 8.43 r. 9.39 12.00 r. 15.34 r. 19.43

Tunelu. 6.32 13.23 22.45. do Dębina: 11.23

Krakowa przez Kazimierz, Maczek: 7.54 r.

Krakowa przez Strzemieszyc Pn.: 0.56 Mt*

Kazimierza: 15.00

Strzemieszyc przez Kazimierz: 20.05

Maczek przez Kazimierz: 9.00 17.35 21.05

Katowice: 1.00 4.20 od 9.VI. + 5.09 r. 5.45

6.20 7.00 r. 7.19 r. 7.50 8.28 9.50 11.44 12.08 p.

12.40 13.30 14.37 15.28 r. 16.07 16.39 17.25 18.23

19.27 20.36 r. 21.38 21.55 p. 22.59

Przychodzą do Sosnowca:

Z Warszawy: 12.07 p. 16.33 21.53 p. 5.59

7.48

Z Częstochowy: 7.48 9.47 14.32 17.22 19.23

22.52

Z Ząbkowie: 6.54 12.37 20.51 21.33

Ze Strzemieszyc Pn.: 4.18 od 9.VI. +

5.04 r. 6.12 7.17 r. 13.25 15.23 r. 22.12 r.

Z Tunelu: 8.25 16.05 18.26; z Dębina: 0.54 11.42

Z Krakowa przez Strzemieszyc Pn.,

Dąbrowę: 22.12

Z Kazimierza: 17.00

Z Maczek przez Kazimierz: 12.30 19.32

Ze Strzemieszyc przez Kazimierz: 7.30

21.18

Z Katowice: 0.55 Mt* 1.04 od 9.VI. +

1.20 5.47 6.30 6.47 r. 7.37 8.12 p. 8.40 r. 9.34

10.52 11.55 r. 12.54 13.20 14.10 r. 14.52 15.31 r.

15.57 16.47 18.03 18.37 p. 19.38 20.25 21.23 r.

22.43 23.43

UWAGA. Mt—pociąg motorowy

+—kursuje w dni świąteczne

+*—kursuje w dni poświęcone

czne

r.—kursuje w dni robocze

p—pociąg pośpieszny.

DROBNE OGŁOSZENIA POSADY; PRACE

POTRZEBNY ekspedjent lub ekspedjentka do handlu wino - kolonijnego. Wiadomość do m. 4 od 18—20.

KUPNO I SPRZEDAŻ

MAJATKI prywatne. Sprzedam 24 morgi: 6000 zł., 40 morg 10000, 57 morg 12000, 80 morg 16000, 140 morg 25000, 310 morg 70000, 430 morg 80000, masywne zabudowania, kompletne inwentarze, wybór każdej wielkości i kamienie oraz różne dzierżawy, informacje—znaczek pocztowy. Zgłoszenia Władysław Sobczak, Ostrzeszów Poznański.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONO portfel, książkę rejestracyjną samochodową Nr. Kl. 71542, prawo jazdy Nr. 1596, od samochodu, wydane w Kielecach, książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec, los loteryjny, prawo jazdy magistratu m. Sosnowca. Znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem 20 zł. Stefan Pawelec, Piaski, Daleka 27.

ZGUBIONO książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Łódź, legitymację oraz świadectwo przemysłowe V b. 1935 r. wydane w Sosnowcu. Znalazcę zwróci Marjowi Dorfbergerowi Sosnowiec, Pilsudskiego 60.

JÓZEFOWSKI ANTONI zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo w Będzinie.

TADEUSZ KOZIOL zgubił dowód osobisty wydany przez Urząd Gminy Oikusk-Siewierskiej.

CYPRJAN CHMIEL zgubił dowód osobisty, wydany przez Magistrat m. Sosnowca.

SOJDA SZCZEPAN zgubił legitymację bezrobocia wydaną przez gminę Bobrowniki.

BOGACKA STANISŁAWA zgubiła legitymację bezrobocia wydaną w Będzinie i roczną kartę z Kropli Mleka.